

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย
**The Development of Activities for Promotion the 21st Century
Learning Skills of Students under the Office of Loei Primary
Education Area 2 by Local Wisdom in Loei Province**

ณสรวง ก้อนวิมล¹ และ ภัทรธิดา ผลงาม²

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Nasrung Konvimon¹ and Patthira Phon-ngam²

Loei Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author; E-mail: nasrung.konvimon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส (3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส และ (4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณ

* ได้รับบทความ: 11 ธันวาคม 2562; แก้ไขบทความ: 25 ธันวาคม 2562; ตอรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2562
Received: December 11, 2019; Revised: December 25, 2019; Accepted: December 26, 2019

และเชิงคุณภาพ ในเชิงปริมาณ ประชากร คือ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 360 คน เชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งกลุ่มภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตัวแทนเทศบาลเมืองในจังหวัดเลย และปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ครูภูมิปัญญา รวมทั้งสิ้น 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม ส่วนเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ประเด็นการสนทนากลุ่ม ประเด็นการระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา และความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมมีระดับสภาพการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย โดยในด้านทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร สภาพการจัดอยู่ในระดับน้อย ส่วนสภาพปัญหา พบว่า มีปัญหาด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก และความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีความต้องการให้จัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทักษะทั้ง 7 ด้าน

2. ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ได้ 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ด้านเพลงพื้นบ้าน มี 2 กิจกรรม รูปแบบที่ 2 ด้านการแสดงพื้นบ้าน มี 2 กิจกรรม และรูปแบบที่ 3 ด้านดนตรีพื้นบ้าน มี 2 กิจกรรม

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ได้นำไปทดลองใช้เป็นระยะ 1 ภาคเรียน เวลา 4 เดือน ในคาบกิจกรรม ประกอบด้วย รูปแบบที่ 1 ด้านเพลงพื้นบ้าน ได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “เพลงพื้นบ้าน” และการประกวดการแต่งเพลงพื้นบ้าน ชุด “แห่ไข่มดแดง รูปแบบที่ 2 ด้านการแสดงพื้นบ้าน ได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสร้างภาพยนตร์สั้นวิถีชุมชนเรื่อง “แห่ไข่มดแดง” และการประกวด

การออกแบบเครื่องแต่งกายชุดการแสดงพื้นบ้าน เรื่อง “แห่ไข่มดแดง” รูปแบบที่ 3 ด้าน
ดนตรีพื้นบ้าน ได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสื่อออนไลน์การเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง “พิณ”
และการแสดงดนตรีพื้นบ้านวิถีชุมชน ชุด “แห่ไข่มดแดง”

4. การประเมินผลรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดย
การประเมินผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) พบว่า เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อนักเรียน
ทั้ง 7 ด้าน เกิดทักษะการใช้เทคโนโลยี การพัฒนานวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์โดย
เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อ
กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติจริง

คำสำคัญ: การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้; ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21;
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย

Abstract

The objectives of this research were to : 1) study the current situation, problems and needs of activities for promoting the 21st century learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using local wisdom in Loei province, 2) to develop activities to promote the 21st century learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using local wisdom in Loei province, 3) to try out using the activities for promoting the 21st century learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using Local wisdom in Loei province, and 4) to evaluate the use of the activities for promoting the 21st century learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using local wisdom in Loei Province. This mixed-method research applied both qualitative and quantitative research methodology together. The population were 4,520 students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 and the samples were 360 students who were selected by using Krejcie and Morgan table. Qualitative research methodology comprised administrators, teachers and committee of office of Loei primary education including other networking group in relations which were totally 50 informants who were representatives from the office of Loei primary education area, representatives of Loei Municipality, local scholars, specialists, and local wisdom teachers. Research instruments used for collecting data in qualitative research were in-depth interview, focus group, and brainstorming. The statistics used for analyzing quantitative data were percentage, frequency, mean and standard deviation, and qualitative data was analyzed using content analysis method.

The results of the research were as follows.

1. The study of the current situation, problems and needs of activities for promoting the 21st learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using local wisdom found that the current situation regarding the activities for promoting the 21st century learning skills, as a whole, was scored at low level. The aspect of computer skills and the aspect of information technology and communication were scored the lowest the problems were found at high level, the problem of financial budget was scored the lowest the study found that all 7 learning skills were needed for promoting the 21st learning skills.

2. The development of activities for promoting the 21st learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using local wisdom in Loei province was found in 3 aspects including 1) local songs, 2) local performance, and 3) local music which were all correlated to the 21st learning skills.

3. The process of trying out using the activities for promoting the 21st learning skills of the students from Opportunity expansion schools under the office of Loei primary education area 2 using local wisdom in Loei province took 1 semester, totally 4 monthsteaching in activity hour. The content was featured with 3 Models. Model 1 Aspect of local songs, activities for developing skill were performed by creating computer lesson using computer assistant program and teach "Local Song" as well as hold a local song writing contest "YaeKhai Mod Daeng". Model 2 aspect of local performance, development activities were conducted by making a short film about narrating local lifestyle titled "YaeKhai Mod Daeng. Model 3 aspect of local music, the activities was conducted by creating online media for local music learning lesson titled "Pin" and local performance illustrating local lifestyle titled "YaeKhai Mod Daeng".

4. According to the evaluation of the model of activities for promoting the 21st learning skill by assessing output and outcome, the results found that all 7 aspects provide positive results for students. The students were skilled at using technology to develop an innovation and creative idea from learning by doing the activities. Teachers, students, parents and other persons related were satisfied with the activities in which the students had a chance to practice authentically.

Keywords: Development of activities to promotion learning skills;
21st century learning skills; Local Wisdom in Loei Province

บทนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นพื้นฐานความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตผ่านกระบวนการศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาเป็นศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชน และในการตัวของผู้น้อง ถ้าหากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการยอมรับ ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ที่ยุคตามสมัยได้ (Ministry of Education, 1996 : 2)

โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่แพร่หลายทั่วถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเข้าถึงข้อมูลที่ไร้พรมแดนขวางกั้น สภาพดังกล่าวทำให้กระทบถึงวิถีชีวิตของผู้คนโดยทั่วไป เพราะเป็นสภาพที่เอื้อต่อการรับและถ่ายโยงเอาศาสตร์หรือภูมิปัญญาตะวันตกเข้ามาในการพัฒนาประเทศและพัฒนาผลผลิต ตลอดจนการดำเนินชีวิต อย่างมิได้มีการปรับปนกับภูมิปัญญาไทย ที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ทำให้ชุมชนชนบทประสบปัญหาดังที่กล่าวว่าชุมชนล่มสลาย อันมีผลรวมไปถึงความทรุดโทรมของสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง การพยายามใช้กลไกทางการศึกษาที่เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาหลักสูตร ตามความต้องการของท้องถิ่น ที่เป็นช่องทางในการประยุกต์เอาภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีจุดเด่นที่สามารถพิสูจน์ตัวเองในการยืนหยัดอยู่รอดได้ ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการเตรียมความพร้อมในทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็น คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน การคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ไขปัญหา 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 3) ทักษะชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม มาสู่หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในแนวทางของการคิดปฏิบัติจริง จากการศึกษาประยุกต์ปรับปน ภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น กับปัญญาสากลให้สอดคล้องกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 รับผิดชอบในการจัดการศึกษา 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอวังสะพุง อำเภอภูกระดึง อำเภอหนองหิน อำเภอผาขาว อำเภอ

เอราวัณและอำเภอกุหลาบ มีโรงเรียนทั้งหมด 182 โรงเรียน นักเรียนทั้งหมด จำนวน 21,335 คน ครู จำนวน 1,875 คน และโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 52 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 4,520 คน ครู จำนวน 520 คน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ยึดนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ซึ่งนโยบายดังกล่าว เน้นผู้เรียนเพื่อการแข่งขันในเชิงธุรกิจ วิชาการ มากเกินไปทำให้หมองข้ามสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในชุมชน ทำให้ผู้เรียน ห่างเหินกับสถาบันหลัก คือ ครอบครัวและท้องถิ่น จึงทำให้ขาดจิตสำนึก ความรักความหวงแหน ความศรัทธาในชาติกำเนิดหรือท้องถิ่นของตนเอง ศิลปะพื้นบ้านเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ สู่ชนรุ่นหลังประกอบด้วยเพลงพื้นบ้าน การแสดงพื้นบ้าน และดนตรีพื้นบ้าน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีคุณค่าในทางปฏิบัติทางจิตใจของคนในสังคมเป็นอย่างมาก หากถูกละเลย ขาดการยอมรับ และถูกทำลายลง ศิลปะพื้นบ้านก็จะสูญหายไป ทำให้คนในท้องถิ่น ไม่มีศักดิ์ศรี ขาดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองซึ่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ยังไม่มีการนำเอาศิลปะพื้นบ้านมาพัฒนาส่งเสริมและบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ให้ก้าวทันการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้ตระหนักถึงความจำเป็น ที่ต้องพัฒนากิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ ซึ่งศิลปะพื้นบ้านให้ชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป อีกทั้งส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้ก้าวทันกระแส การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพ เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยวิธีผสมผสานทั้งการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นตอนที่ 1** ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย

2. **ขั้นตอนที่ 2** สร้างรูปแบบ การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

3. **ขั้นตอนที่ 3** ทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปะพื้นบ้าน ในจังหวัดเลย โดยขั้นตอนนี้เป็นการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติจริง กับนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในโรงเรียนที่ถูกคัดเลือกเข้ามาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. **ขั้นตอนที่ 4** ขั้นประเมินผลการใช้รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลยพบว่าสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านศิลปะพื้นบ้าน ด้านเพลงพื้นบ้าน ด้านการแสดงพื้นบ้าน และด้านดนตรีพื้นบ้านมีการดำเนินการจัดกิจกรรมตามบริบทของโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมยังไม่มีให้นำเอาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาใช้ให้ครอบคลุมทั้ง 7 ทักษะ คือ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และ 7) ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ เนื่องด้วยยังไม่มีรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละด้าน ส่วนสภาพปัญหานั้นเรื่องของงบประมาณเป็นปัญหาหลัก เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้งบประมาณได้จัดสรรตามจำนวนนักเรียน ทำให้ปัญหาในส่วนของงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีอุปกรณ์ทำกิจกรรมไม่เพียงพอ อีกทั้งบุคลากรขาดประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และครูกิจกรรมเฉพาะด้านภูมิปัญญาไม่มี ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้อง ในส่วนความต้องการให้จัดกิจกรรมศิลปะพื้นบ้าน ด้านดนตรีพื้นบ้าน ด้านการแสดงพื้นบ้าน และด้านดนตรีพื้นบ้าน โดยให้นักเรียนมีทักษะทั้ง 7 ในศตวรรษที่ 21 นอกจากทักษะดังกล่าวแล้วอยากให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดความรัก ความหวงแหน สิ่งที่ดีงามของท้องถิ่นตน อีกทั้งยังช่วยอนุรักษ์ สืบสานให้คงอยู่สืบต่อไป

2. ผลการพัฒนาแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผ่านความเห็นชอบทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ด้านเพลงพื้นบ้าน ได้ดำเนินกิจกรรม ประกอบไปด้วย 1) การพัฒนาทักษะการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “เพลงพื้นบ้าน” 2) การประกวดการแต่งเพลงพื้นบ้าน ชุด “แห่ไข่มดแดง” **รูปแบบที่ 2** ด้านการแสดงพื้นบ้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาทักษะการสร้างภาพยนตร์สั้นวิถีชุมชนเรื่อง “แห่ไข่มดแดง” 2) การประกวดการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดการแสดงพื้นบ้าน เรื่อง “แห่ไข่มดแดง” และ **รูปแบบที่ 3** ด้านดนตรีพื้นบ้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาสื่อออนไลน์การเรียนดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง “พิณ” 2) การแสดงดนตรีพื้นบ้านวิถีชุมชน ชุด “แห่ไข่มดแดง”

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า ผลการนำกิจกรรมการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย ไปสู่การปฏิบัติจริง มีทั้งหมด 6 กิจกรรม ดังนี้ (1) การพัฒนาทักษะการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง “เพลงพื้นบ้าน” นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านและทักษะในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการโปรแกรมในการลงมือปฏิบัติ อีกทั้งนักเรียนมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น ในการใช้งานและการสืบค้นข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งนักเรียนมีความรู้ เห็นความสำคัญของเพลงพื้นบ้านเพิ่มขึ้น และยังสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (2) การประกวดการแต่งเพลงพื้นบ้าน ชุด “แห่ไข่มดแดง” นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ในการระดมความคิดแต่งเพลงพื้นบ้านโดยถ่ายทอดเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนในการระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และนักเรียนยังได้ความรู้เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งทำกิจกรรมทำให้นักเรียนกลางคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ (3) การพัฒนาทักษะการสร้างภาพยนตร์สั้นวิถีชุมชน เรื่อง “แห่ไข่มดแดง” นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผลปรากฏนักเรียนมีทักษะในการสร้างภาพยนตร์สั้น ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานนำเสนออื่นๆ ได้ และเป็นการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนในการร่วมการระดมความคิดในการกำหนดเนื้อเรื่องของภาพยนตร์สั้น ร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างการทำกิจกรรม อีกทั้งนักเรียนได้รู้จักวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตน (4) กิจกรรมประกวด

การแต่งกายสร้างสรรค์ชุดการแสดงพื้นบ้านการจัดกิจกรรมครั้งนี้ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน เพราะได้พัฒนาทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ สามารถร่วมกันทำงานเป็นทีมในการออกแบบชุดการแต่งกาย การแสดงพื้นบ้านให้มีความสร้างสรรค์ สวยงามเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกในทิศทางที่ถูกต้อง (5) การพัฒนาสื่อออนไลน์การเรียนดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง “พิณ” นักเรียนได้พัฒนาทักษะ และตระหนักเห็นถึงความสำคัญของด้านคอมพิวเตอร์ สามารถออกแบบสื่อการเรียนดนตรีออนไลน์ผ่าน Google site ได้ สามารถส่งต่อความรู้ให้กับผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้าน และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีความเหมาะสมที่สุดในการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และ (6) การแสดงดนตรีพื้นบ้านวิถีชุมชน ชุด “แห่ไข่มดแดง” เป็นการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนในการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น แคน พิณ กลอง มารวมกลุ่มกันจัดแสดงเป็นการแสดงแนวสร้างสรรค์ ที่มาจากแนวความคิดและการปฏิบัติของนักเรียนเกิดเป็นนวัตกรรมที่แปลกใหม่ และมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น นักเรียนเห็นความสำคัญ รู้จักวิธีการเล่นเครื่องดนตรีพื้นบ้านต่างๆ และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการเล่นดนตรีต่อไป

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่า ผลการประเมินการใช้รูปแบบกิจกรรมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายต่างมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปทดลองใช้ เพราะกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เรียนรู้จากการปฏิบัติเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์โดยตรง จากผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง มีวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังครอบคลุมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเพิ่มพูนทักษะให้กับนักเรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงยุคปัจจุบัน โดยการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อกลางของกระบวนการเรียนรู้ และยังทำให้นักเรียนเกิดความรัก ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน ร่วมสืบสานสิ่งที่มีคุณค่าทางด้านศิลปะพื้นบ้านให้อยู่สืบไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลยพบว่า ในภาพรวมมีระดับสภาพการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 2.09, S.D = 0.85) และในรายด้านทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สภาพการจัดอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ (\bar{X} = 1.89, S.D = 0.86) ที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนยังจัดกิจกรรมที่ไม่มีรูปแบบที่หลากหลาย ครูยึดวิธีการสอนแบบดั้งเดิม โดยการยึดการเรียนรู้ในตำราและตามที่ครูสั่งจึงทำให้สภาพการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องในทักษะในศตวรรษที่ 21 การจัดกิจกรรมไม่ค่อยนำเทคโนโลยีมาใช้และเนื่องด้วยสภาพปัญหา และปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ทำให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในระดับที่ต้องมีการพัฒนาต่อไป ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Waree Chomcheun (2015 : 87-100) ได้ศึกษากลยุทธ์การดำเนินการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 41 พบว่า กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลยผลการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย พบว่ามี 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ด้านเพลงพื้นบ้าน รูปแบบที่ 2 ด้านการแสดงพื้นบ้าน และรูปแบบที่ 3 ด้านดนตรีพื้นบ้าน ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ของ (Thongma Wijitphongphun, 2016) ได้กล่าวว่า ลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะดังนี้ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้าน

อาชีพและทักษะด้านการเรียนรู้ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลย **รูปแบบกิจกรรมด้านเพลงพื้นบ้าน** รูปแบบนี้ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ 1) การพัฒนาทักษะการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง “เพลงพื้นบ้าน” ผลการจัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ และได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในโปรแกรมจากการลงมือปฏิบัติ อีกทั้งนักเรียนได้พัฒนาทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ในการใช้งานและการสืบค้นข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งนักเรียนยังมีความรู้ เห็นความสำคัญของเพลงพื้นบ้านเพิ่มขึ้น และยังสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจึงเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ (Ekkachai Phuttasorn and Suwithida Charungkaittikul, 2014) ที่ได้ศึกษาแนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทำให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะความสามารถพื้นฐานในการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์ และมีวิจารณ์ญาณ มีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสารและการร่วมมือกับ และ 2) การประกวดการแต่งเพลงพื้นบ้าน ชุด “แห่ไข่มดแดง” ผลการจัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ในการระดมความคิดแต่งเพลงพื้นบ้านโดยถ่ายทอดเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนในการระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และนักเรียนยังได้ความรู้เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งทำกิจกรรมทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงนอกจากจะเกิดทักษะแล้ว นักเรียนยังเห็นคุณค่าของเพลงพื้นบ้านด้วย ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tanawat Jariyapoom and Pallop Piriyasurawong (2015 : 292-302) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 นั้นต้องจัดการเรียนการสอนด้วยการจัดกลุ่มระดมความคิด

และร่วมกันสร้างผลงานของผู้เรียน ทำให้ผลงานแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ที่ร่วมกันคิดของกลุ่มผู้เรียนจะทำให้ความคิดแปลกใหม่และกว้างไกลกว่าการคิดคนเดียว นั่นคือ ความคิดสร้างสรรค์ ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทำให้ผลงานมีคุณค่าในตัวเอง **รูปแบบกิจกรรมด้านการแสดงพื้นบ้าน** รูปแบบนี้ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ 1) การพัฒนาทักษะการสร้างภาพยนตร์สั้น วิถีชุมชน เรื่อง “แห่ไข่มตผลการจัดกิจกรรมทำให้ นักเรียนมีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ในการสร้างภาพยนตร์สั้น ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานนำเสนออื่นๆ ได้ และเป็นการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนในการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการกำหนดเนื้อเรื่องของภาพยนตร์สั้น ร่วมกันแก้ปัญหา ระหว่างการทำกิจกรรม อีกทั้งนักเรียนได้รู้จักวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตนที่เป็นเช่นนี้เพราะทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่จำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาโดยจากการให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Srisompetch Klanorpetch, 2018) ได้ศึกษาการวิจัยและพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบด้านการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร กิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างสื่อวีดิทัศน์ ทำให้นักศึกษานำความประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการเรียน เช่น การนำเสนอของวิชาต่างๆ ถือว่าเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 และ 2) การประกวดการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดการแสดงพื้นบ้าน เรื่อง “แห่ไข่มตแดง” ผลการจัดกิจกรรม นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ สามารถร่วมกันทำงานเป็นทีมในการออกแบบชุดการแต่งกาย การแสดงพื้นบ้าน ให้มีความสร้างสรรค์ สวยงามเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Nidcachan Chaiyarit, 2016) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **รูปแบบกิจกรรมด้านดนตรีพื้นบ้าน** รูปแบบนี้ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ 1) การพัฒนาสื่อการเรียนดนตรีพื้นบ้าน

เรื่อง “พิณ” ผลการจัดกิจกรรม นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และตระหนักเห็นถึงความสำคัญของด้านคอมพิวเตอร์ สามารถออกแบบสื่อการเรียนดนตรีที่บ้าน เรื่องพิณ Google site ได้ สามารถส่งต่อความรู้ในรูปแบบสื่อออนไลน์ให้กับผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับดนตรีที่บ้าน และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นเช่นนี้เพราะ การที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนเรียนในศตวรรษที่ 21 การศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับแนวคิดของ (Thongma Wijitphongphun, 2016) นักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่กล่าวว่า ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ แม้ว่าผู้เรียนในยุคนี้ จะเก่งกว่าผู้สอนและผู้ปกครองในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่ผู้เรียนก็ยังต้องการคำแนะนำในการใช้เครื่องมือนี้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์และไม่นำไปใช้ในทางที่ทำร้ายตนเองและ 2) การแสดงดนตรีที่บ้านวิถีชุมชน ชุด “แห่ไข่มดแดง” ผลการจัดกิจกรรม นักเรียนได้พัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีที่บ้านมารวมกลุ่มกันจัดแสดงเป็นการแสดงแนวสร้างสรรค์ ที่มาจากแนวความคิดและการปฏิบัติของนักเรียนเกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ และมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญ และรู้จักวิธีการเล่นเครื่องดนตรีที่บ้านต่างๆ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาทักษะเกี่ยวกับการเล่นดนตรีต่อไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต้องพัฒนาทักษะด้านการคิดและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่แท้จริง การศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tanawat Jariyapoom and Pallop Piriyasurawong (2015 : 292-302) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ในศตวรรษที่ 21 นั้นต้องจัดการเรียนการสอนด้วยการจัดกลุ่มระดมความคิด และร่วมสร้างผลงานของผู้เรียนจะทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่และกว้างไกลกว่าการคิดคนเดียว นั่นคือความคิดสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทำให้ผลงานมีคุณค่านั่นเอง

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในจังหวัดเลยรูปแบบด้านเพลงพื้นบ้าน ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการสร้างบทเรียนเรียนสื่อออนไลน์ เรื่องพิณโดยใช้ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และนักเรียนสามารถระดมความคิดในการแต่งเพลงแห่ไข่มดแดงได้จากการใช้ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่

เกี่ยวข้องพบว่า ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้มีกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านเพลงพื้นบ้าน มีความเห็นว่าการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ทั้ง 2 กิจกรรมที่นำมาใช้เป็นกิจกรรมทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์ ได้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะด้านคอมพิวเตอร์ นักเรียนสามารถคิดสร้างสรรค์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ ได้เรียนรู้วิธีการสร้างสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กิจกรรมนี้สามารถนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ ในการช่วยเหลือครูหรือผู้ปกครองในการทำผลงาน หรือ ออกแบบบทเรียนต่างๆ ในการเรียน รวมทั้งได้สนุกสนานแปลกใหม่ เป็นกิจกรรมที่ทำทาย อีกทั้งยังได้ร่วมกันใช้ความคิดในการแต่งเพลงเหย้าไ้มดแดง เป็นการทำกิจกรรมด้วยความ สนุกสนาน มีความสุข ที่เป็นเช่นนี้เพราะ กระบวนการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติ นักเรียนได้ใช้ กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำลงไป ทำให้นักเรียนมีการสร้างองค์ความรู้และเป็นการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันรูปแบบด้านการแสดงพื้นบ้าน ผลการประเมินพบว่า นักเรียนสามารถ พัฒนาสื่อการเรียนดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง “พิณ” ได้ จากการใช้ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ในการบูรณา การเครื่องดนตรีพื้นบ้านต่างๆ มารวบรวมจัดเป็นชุดการแสดงดนตรีพื้นบ้านวิถีชุมชน ชุด “เหย้าไ้มดแดง” และเป็นการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมรวมทั้งผลการประเมินความพึง พอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าทุกฝ่าย มีความพึงพอใจที่มีกิจกรรม ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแสดงรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านดนตรีพื้นบ้าน มีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างก้าวไกล นักเรียนต้องมีความรู้ให้ก้าวทันกับสิ่งที่เหมาะสม และทำให้เกิดเป็นแนวทางการเรียนรู้ที่ หลากหลายรวมทั้งได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมระดมความคิดในการออกแบบการแต่งกาย ทำให้มีความสามัคคีกับเพื่อนมากขึ้น และกิจกรรมทำให้รู้วิธีการสร้างภาพยนตร์สั้น วิถีชุมชน เรื่องเหย้าไ้มดแดง ทั้งยังได้แสดงแสดงภาพยนตร์สั้น มีความสุข สนุกสนานในการทำ กิจกรรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลจากการเรียนรู้มานำเสนอ และผู้เรียนได้เรียนรู้ จากความสนใจทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และ รูปแบบด้านดนตรี พื้นบ้าน ผลการประเมินพบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาสื่อการเรียนดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง “พิณ” ได้ จากการใช้ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ

พัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ในการบูรณาการเครื่องดนตรีพื้นบ้านต่างๆ มารวบรวมจัดเป็นชุดการแสดงดนตรีพื้นบ้านวิถีชุมชน ชุด “แห่ไข่มดแดง” และเป็นการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม รวมทั้งผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าทุกฝ่าย มีความพึงพอใจที่มีกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านดนตรีพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่ดีเยี่ยม ทั้งนี้เพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวนักเรียนให้ทันกับโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างก้าวไกล นักเรียนต้องมีความรู้ให้ก้าวทันกับสิ่งที่เหมาะสม และทำให้เกิดเป็นแนวทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น จากวิธีการเรียนรู้จากตำราเหมือนเดิม สามารถเรียนเกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านผ่านเว็บไซต์ได้ อีกทั้งนำประสบการณ์ที่ได้ไปต่อยอดเกี่ยวกับการศึกษาและชีวิตประจำวันได้ต่อไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้มีหลายรูปแบบและหลายวิธีการแตกต่างกันออกไปตามสภาพของนักเรียน และการสร้างกระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ช่วยให้ความคิดมีหลากหลายยิ่งขึ้น จะเอื้อให้เกิดการสร้างสรรคชิ้นงานและความรู้ และช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ต่อนักเรียน ดังนั้นควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย ในโรงเรียนอื่นๆ โดยให้กิจกรรมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปบรรจุในหลักสูตรของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลง เข้ากับแนวทางการดำเนินชีวิตของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผลการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียน คณะครู และนักเรียน นำไปเสนอแนะเชิงปฏิบัติดังนี้

2.1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย ทั้ง 3 รูปแบบ นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 7 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และ 7) ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ดังนั้นจึงส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในภูมิปัญญาด้านนั้นๆ ด้วย

2.2 ผลการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย ทั้ง 3 รูปแบบ โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

3. ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อเสนอแนะทางวิชาการที่มีประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งระดับโรงเรียน และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

3.1 ควรมีคู่มือในการจัดกิจกรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับครูที่ขาดความรู้ และทักษะในการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรม

3.2 ควรจัดทำเอกสารวิชาการ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดเลย เพื่อเป็นการเผยแพร่วิชาการให้กับผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ในสถานศึกษาทั่วประเทศไทย

4.2 ควรมีการวิจัยเพื่อสำรวจความสนใจ และความต้องการของนักเรียน เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาทั่วประเทศไทย

4.3 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สื่อการสอน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

References

- Ekkachai Phuttasorn and Suwithida Charungkaittikul. (2014). *Trends in enhancement of 21st century learning skills*. Bangkok : Education Chulalongkorn University.
- Ministry of Education. (1996). Folk Wisdom. *Online*. Retrieved March 3, 2019. from : <http://www.ipesp.ac.th/learning/thaistory/content1.html>.
- Nidcachan Chaiyarit. (2016). *A development of a blended instruction model to enhance creative thinking for lower secondary level students*. Educational and Learning Management : Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Srisompetch Klanorpetch. (2018). *Research and development of activities to promote learning skills in the 21st century, Lao National University students*. Dissertation of Philosophy in Regional Development Strategy : Loei Rajabhat University.
- Tanawat Jariyapoom and Pallop Piriyasurawong. (2015). Instruction Model to Enhance Creative Thinking in 21st Century. *Panyapiwat Journal*,7(3), 292-302.
- Thongma Wijiitphongphun. (2016). Thai graduates in the 21st century Suggestions to create "Keng-Dee" for sustainable development. *Online*. Retrieved March 23, 2019. from : <http://www.thinsiam.com/archives/25232>.
- Waree Chomcheun. (2015). Implementation Strategies for Developing 21st Century Skills to Secondary School Students under the Secondary Educational Service Area Office 41. *Social Sciences Research and Academic Journal*, 10(29)(1), 87-100.